

Edini slovenski dnevnik v Zedinjenih državah.
Velja za vse leto - \$3.00
Ima nad 7000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily in the
United States.
Issued every day except Sundays
and Holidays.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 220. — ŠTEV. 220.

NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 20, 1911. — SREDA, 20. KIMOVCIA, 1911.

VOLUME XIX. — LETNIK XIX.

Slovenski žalni dan. Narodni mučeniki.

Duhovni vodja K. S. K. Jednote Rev. Kranjec je preklical ne-utemeljeno suspendovanje.

BANKA V JOLIETU.

V slovenskih naselbinah kroži vest, da nameravajo matadorji v Jolietu ustanoviti banko, da bodo lahko z Jednotinim denarjem spekulirali.

Danes je tretja obletnica, odkar sta bila v Ljubljani od nemških vojakov ustreljena Rudolf Lunder in Ivan Adamič. Dan 20. septembra ne sme izginiti iz spomina Slovencev. Ta dan je žalni dan slovenskega naroda. Z dobri mi deli in darili v narodne namene spominjamo se slovenskih mučnikov Lundera in Adamiča. Slava njima!

Preklicano suspendovanje.

Delegat društva sv. Jožefa v Brooklynu g. Ivan Zupan je bil po duhovnem vodji K. S. K. Jednote suspendovan, češ, da ne podpira cerkve in ne izpolnjuje svojih verskih dolžnosti. Suspendovan je bil brez dokazov. Duhovni vodja je zdaj sprevidel svojo zmoto in je suspendovanje preklical. Suspendovanje se more izvršiti le na podlagi dokazov in te dokaze mora podati društvo, ki je udeleženo v Jednoti. Po slovenskem tekstu pravil nima duhovni vodja pravice izključiti ali suspendovati člana, marveč le društvo, po angleškem tekstu pa ima duhovni vodja to pravico. Slovenski in angleški tekst pravil se ne ujemata.

Izredna seja društva sv. Jožefa v Brooklynu.

Vsled suspendovanja delegatov društva sv. Jožefa v Brooklynu se vrši v petek dne 22. sept. ob 8. uri zvečer v društveni dvorani izredna seja. Seja je zelo važna za vse člane in so vsled tega naproseni, da se iste polnoštevilno udeležijo.

Delegat društva sv. Franciška v New Yorku.

V zadnji seji slov. podpornega društva sv. Franciška v New Yorku je bil izvoljen za delegata za konvencijo K. S. K. Jednote g. Karol Adamič.

Nepotrjena vest.

Med člani in delegati K. S. K. Jednote je razširjena vest, da nameravajo mogotci v Jolietu, Ill., z Jednotinim denarjem ustanoviti banko, da bodo lažje spekulirali. Nam se zdi ta vest neverojetna, dasi nekoliko tolmachi sklicanje konvencije v Joliet. Dozdej nismo mogli dobiti potrdila vesti.

Slovenec ubit v rudniku.

Pretečeni teden je bil v rudniku blizu Thomas, W. Va., ubit slovenski rojak Alojzij Golob.

Vročinska bolezen.

Rojak Josip Rus v Thomas, W. Va., je obolel za vročinsko boleznijo. Želimo mu, da bi kmalu ozdravel.

Osebna vest.

G. Andrej Suder se je vrnil iz stare domovine nazaj v Thomas, W. Va.

Slovenec — graditelj zrakoplova.

Slovenski rojak H. P. Mertel, rojen Domžalec, gradi v svoji tovarni na 813 John St., West Hoboken, N. J., po načrtu izumitelja g. Otona Schmidta zrakoplov, ki ga bodo dne 1. oktobra krstili na ime "Fulton". V svrhu financiranja podjetja se je ustanovila delniška družba, katere okoli prinašamo na drugem mestu lista. Kdor si hoče zrakoplov ogledati, zrakoplov bo stal \$25,000.

Predsednik Taft in trusti.

V trgovski zbornici v Detroitu je imel predsednik Taft govor, v katerem je dejal, da Shermanov zakon zadostuje za kontrolo trustov.

VOLITEV LETA 1912.

V Michiganu in v Indiani se je razvila agitacija, da se l. 1912 imenuje Thomas R. Marshall demokratskim predsedniškim kandidatom.

Detroit, Mich., 19. sept. V svojem govoru pred člani trgovske zbornice je imel predsednik Taft govor o trustih in o razsodbah najvišjega zveznega sodišča v zvezi Standard Oil Company in tobačnega trsta. V svojem govoru je dejal Taft, da je nasprotnik vsake izpremembe Shermanovega zakona, ki popolnoma zadostuje za kontrolo trustov.

Predsednik se je zavaroval proti obdolžitvi, da se poslužuje patronaže v svoje osebne namene in je pozval obrekovalce, da to dokazujejo.

Iz Detroita je predsednik odpotoval v Saginaw in Bay City.

Nov predsedniški kandidat.

Detroit, Mich., 19. sept. W. H. O'Brien, državni avditor, stoji na čelu gibanja, ki propagira nominacijo Thomasa R. Marshalla, guvernerja v Indiani, za demokratskega predsedniškega kandidata leta 1912. Dozdej sta se imenovala kot demokratski kandidata guvernerja Hamilton iz Ohio in Wilson iz New Jersey.

Zarota v Srbiji. Proti dinastiji.

Srbska vlada je prišla na sled zaroti proti kralju Petru.

ZAROTNIKI ARETOVANI.

Bivši minister Novaković je razkril, da je kralj Peter odobril umor kralja Aleksandra in kraljice Drage.

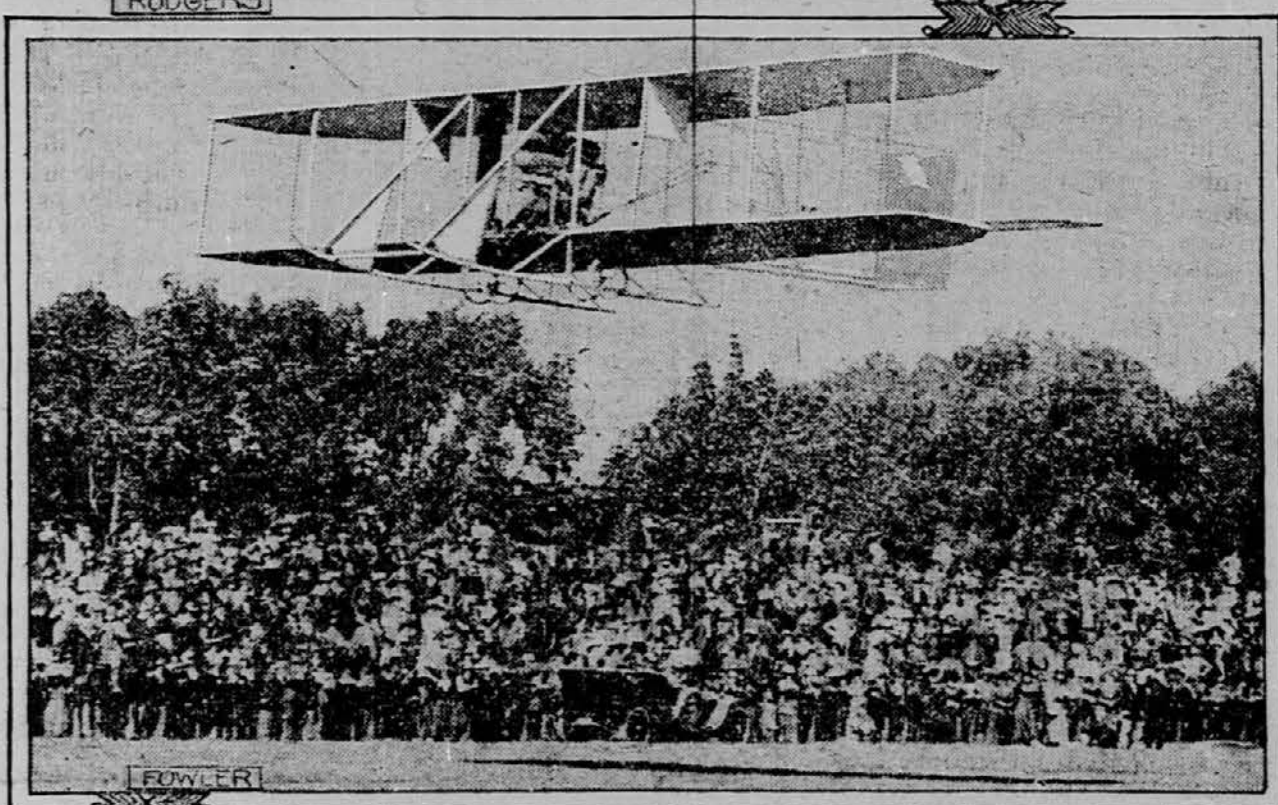
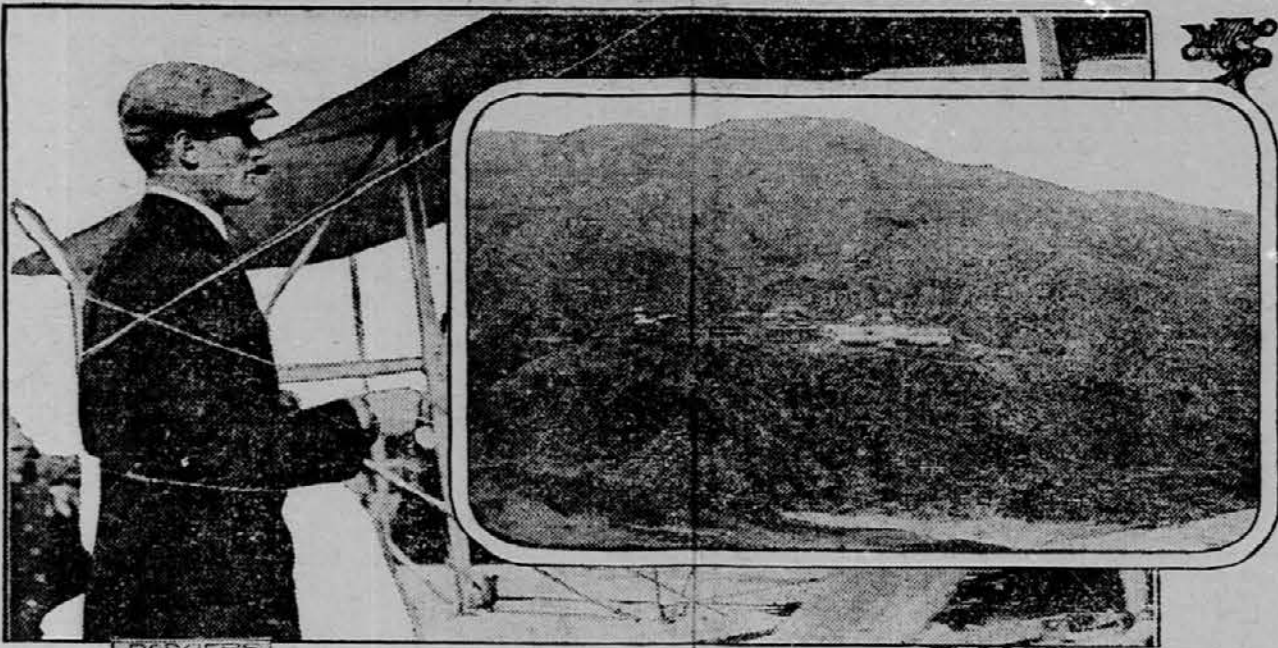
Belgrad, 19. sept. Srbska vlada je prišla na sled dalekosežni zaroti, ki je imela namen odstaviti kralja Petra in posaditi na prestol prince Aleksandra. Povod za zaroto so baje dala razkritja bivšega srbskega ministra Novakovića, ki v svojih spominih na zaroto proti kralju Aleksandru trdi, da je kralj Peter vedel za zaroto in o dobrih umor kralja Aleksandra in kraljice Drage. — Več zarotnikov je bilo že aretovanih.

Vročina v Kentucky.

Paducah, 19. sept. Toplomer je kazal danes v senci 100 stopinj Fahrenheit. Vsled vročine je umrla ena oseba in dve sta obležali nezvestni na cesti. Ponoči je dež malo ohladil ozračje.

lahko to stori vsaki dan, tudi ob nedeljah popoldne v delavnici v West Hoboken. Vsak ima prost vstop. Gg. Mertel in Schmidt bosta ustanovila takoj velike delavnice za izdelavo zrakoplovov, ako se bo prvi polet tako posrečil, kakor je preračunljeno. Zvezna vlada se zanima za podjetje. V Mertelovi tovarni že zdaj delajo Slovenci, in če bo uspeh tako velik, kakor je po sodbi izreden, več pričakovati, potem jih bo še lahko dobilo dela pri njem. Zrakoplov bo stal \$25,000.

DVA ZRAKOPLOVCA NA POLETU OD OCEANA DO OCEANA.



Photos by American Press Association.

Robert Fowler in Calbraith P. Rodgers sta priredila polet od oceana do oceana, da si pridobita razpisano nagrado \$50,000. Fowler poleti iz San Francisco v New York, Rodgers pa iz New Yorka v San Francisco. Oba zrakoplovca sta v tem edina, da bo polet preko Rocky Mountains najtežavnejši in najnevarnejši.

Poštni uslužbenci za organizacijo.

Vzlic protestu poštinih predstojnikov bodo poštini uslužbenci ustanovili svojo organizacijo.

PROTI SAMUEL GOMPERSU.

Nezgode in nesreče v premogovnikih in rudnikih v zadnjem desetletju v Ameriki.

Poštni uslužbenci v Združenih državah, vstevši pismošče, nameravajo si ustanoviti svojo organizacijo na industrijni podlagi, ker le potom take organizacije si morejo izposlovati boljše plače in boljše delavske razmere. Poštna uprava nasprotuje taki organizaciji in je ne bo dovolila. Pričakovati je hudega boja.

Prepir zaradi oglasov.

Brooklyn Federation of Labor je v svoji zadnji seji ostro napadla Samuela Gompersa, predsednika American Federation of Labor, ker je v glasilu federacije sprejel oglase neunijskih podjetij. Gompers je obdolžen, da zastopa preveč svoje interese.

Nezgode v premogovnikih in rudnikih.

V zadnjem desetletju je bilo v Združenih državah 30,000 premogovnikov in rudarjev v jama ubitih in približno 75,000 jih je bilo več ali manj težko ranjenih. Enajst sto žena je vsled ponesrečenja mož obdovelo in 30,000 otrok je izgubilo svoje očete. Varnostne naprave v premogovnikih in rudnikih so zelo pomanjkljive.

Tri konvencije v Oswego.

Oswego, N. Y., 19. sept. V tukajšnjem mestu se vrše zdaj tri delavske konvencije: Journey-

Obsedno stanje na Dunaju.

Vsled demonstracij v avstrijski prestolnici je vlada proglasila obsedno stanje.

KRUHA, NE VOJAKOV.

V Avstriji vlada velika nezadovoljnost zaradi draginje in bati se je, da pride tudi v drugih mestih do izgrediv.

Dunaj, 19. sept. Danes so se primerile nove demonstracije v mestu. Množica je prepevala po ulicah revolucionarne pesmi in nosila zastave z revolucionarnimi napisi. Vladi je na to takoj proglasila obsedno stanje za celo mesto. Vse ulice in ceste so zasledene po vojakih. Ljudstvo vpije venomer: "Kruha nam dajte, ne vojakov!"

Vsega skupaj je bilo 165 oseb aretovanih. Nezadovoljnost se širi tudi po provinciah in vlada se boji, da se bodo tudi v drugih krajih primerile demonstracije proti dragini.

Avstrijska in ogrska vlada se pogajata zdaj glede uvoza argentinskega mesa in glede znižanja tarifa na uvoz živil.

Od leta 1848. je zdaj prvokrat razglašeno obsedno stanje za mesto Dunaj.

Gozdni požari v Californiji.

Banning, Cal., 19. sept. Gozdni požari groze uničiti Cleveland National Forest. Požar divja pri Idlewild v San Bernardino Mountains. Več sto mož je na delu, da prepreči razširjenje požara.

men Barbers, New York State Cigar Makers' Union Blue Label League in State Federation of Labor, ki so bile predvčeršnjim oziroma večeraj otvorjene.

Francija in Nemčija na potu sporazuma.

Listi poročajo, da se je doseglo med Francijo in Nemčijo popolno soglasje glede Maroka iz vzemši eno točko.

NADALJEVANJE POGAJANJ.

V četrtek bosta nemški državni tajnik pl. Kiderlen-Wächter in francoski poslanik nadaljevala pogajanja in do sobote pričakujejo končne resitve maroškega vprašanja.

Berlin, 19. sept. List "Frankfurter Zeitung" je avtoritativno objavil, da se je med Nemčijo in Francijo doseglo popolno soglasje glede Maroka izvemši ene točke. Dogovor jamči Nemčiji gospodarske pravice v Maroku.

Imenovani list naglašja, da je med izročitvijo francoske note in med odgovorom Nemčije preteklo prav malo časa in da je to dokaz za napredovanje pogajanj.

Paris, 19. sept. Poluradni listi so prinesli izjavo, da so pogajanja med Francijo in Nemčijo stopila v nov štadij. Francoski poslanik Cambon je imel z nemškim državnim tajnikom pl. Kiderlen-Wächterjem pogovor, po katerem je Cambon dejal, da se bo sporazumljenje glede Maroka kmalu doseglo med obema državama.

Ob mehikanski meji.

Washington, 19. sept. Vladi je naročila vojaškim poveljnikom ob mehikanski meji, da strogo zastražijo mejo, ker se je v zadnjem času večkrat prigodilo, da so roparske tolpe vdle na ameriška tla in oropale rančere. Ob mehikanski meji je še vse polno ameriških vojakov.

Državni proračun Avstro-Ogrske.

Ministrstva so dobila nalog, da naj se kolikor le možno ugodijo ljudskim potrebam.

IZGREDI NA ČEŠKEM.

Pri demonstracijah v Pragi je množica kričala: "Kruha nam dajte!"

Dunaj, 19. sept. Državni proračun za leto 1912 je že dogotovljen. Ministrski predsednik si je dal predložiti vse proračune posameznih ministrstev. V proračunu se je kolikor le možno ugodilo ljudskim potrebam in varčevalo se je le tamkaj, kjer se res sme počakati z izdatki. Proračun baje ne izkazuje nobenega primanjkljaja.

Kraveri v Pragi.

Praga, 19. sept. Včeraj so dospeli semkaj londonski župan in mestni svetovalci. Množica jih je sprejela s klici: "Sramota, vi prirejate bankete, mi pa stradamo! Dajte nam kruha!" Angleži seveda niso ničesar razumeli in niti niso vedeli, kaj množica hoče. Policija je demonstrante razgnala.

Zvečer je bila na čast angleškim gostom operna predstava v gledališču, kjer je občinstvo prirejalo Angležem burne ovacije.

Bombe v Chicagi. Maščevanje.

Včeraj zjutraj je pred gostilno F. W. Brunnerja na zapadni strani mesta eksplodirala bomba.

DINAMITARDI V AVTOMOBILU.

Bomba je bila vržena iz avtomobila, ki se je z veliko brzino pripeljal mimo Brunnerjeve gostilne.

Chicago, Ill., 19. sept. Danes zjutraj je na zapadni strani mesta eksplodirala pred Brunnerjevo gostilno nitroglicerinska bomba, ki so jo zločinci vrgli pred lokal iz avtomobila. Eksplozija je bila tako silna, da je bila vsa notranja oprava gostilne razbita in da so popokale šipe na vseh oknih v bloku. Lastnik gostilne je Frederick W. Brunner, ki ima prepir z neko gostilničarsko zadrugo, in domneva, da je napad na njegovo gostilno v zvezi s tem preprirom.

Mala deklica ustavila predsedni- kov vlak.

Detroit, Mich., 19. sept. Blizu Royal Oak je zapazil strojevodja vlaka, v katerem se je vozil predsednik Taft, ob železniškem tiru malo, belo oblečeno deklico z velikim šopkom v roki. Strojvodja je dal ustaviti vlak. Deklica je vsa srečna izročila šopek predsedniku. Predsednikov tajnik si je zapisal ime deklice in predsednik se bo mali ljubezni darovalki še pismo zahvalil za šopek.

Cena vožnja.

Parnik od Austro-Americana proge

ALICE

odpluje dne 27. septembra 1911. Vožnja stane iz New Yorka do: Trsta in Reke \$35.00, Ljubljane 35.60, Zagreba 36.20. Vožnje listke je dobiti pri Fr. Sakser, 82 Cortland Street, New York.

Položaj na Kitajskem. Kolera v Evropi.

Železniški uslužbenci v Irski so proglasili generalni štrajk.

OBISOJENI UPORNI VOJAKI.

Francoski zrakoplovec Marnet namerava polteti preko pet kontinentov.

Chung-Kiang, Kitajska, 19. sept. Nemški konzul v Cheng-Tu, ki je glavno mesto province Szechuan, je poročal, da so se vedno nemiri v mestu, da pa ne obstoji nobena nevarnost za Evropejce in Amerikance, ki se še nahajajo v mestu.

Kolera v Italiji in v Turčiji.

Rim, 19. sept. Glasom uradnega poročila je umrlo v tednu, ki se je končal s 13. septembrom, 648 oseb in 1408 jih je obolelo. Od 26. junija do 13. septembra t. l. je umrlo 4086 oseb in 10,634 jih je obolelo.

Carigrad, 19. sept. Kolera v Turčiji se grozno razširja. Včeraj je v Carigradu umrlo 25 oseb in 27 jih je na novo obolelo.

Generalni železniški štrajk v Irski.

Dublin, Irska, 19. sept. Štrajk, ki je bil zdaj samo na treh železnicah, je za jutri proglašen na vseh železnicah v Irski.

Norveški uporni vojaki obsojeni.

Christiania, Norveška, 19. sept. Vojno sodišče je obsodilo 150 vojakov v zapor. Vojaki so se bili dne 30. avgusta t. l. uprli in opustili zaprte vojske iz zaporov v Stenkar in Gardemon. Takrat se je trdilo, da so socialisti nahujali vojske k uporu.

Polet francoskega zrakoplovca.

Paris, 19. sept. Francoski zrakoplovec Marnet namerava v družbi zrakoplovca Rene Million preleteti pet kontinentov. Preletel bo Francijo, Španijo, Algerijo, Tunis, Egipt, Indijo, Avstralijo, Južno Ameriko in Afriko, odkoder se vrne nazaj v Francijo. Preko morja se bo vozil s parnikom.

Štrajk v angleški ladjedelnici.

London, 19. sept. V Clydovi ladjedelnici je izbruhnil štrajk zakovalev, kar zadržuje delo v ladjedelnici.

Tvrdba Schwartz, Brothers Co. prodaja meso poginjenih živali.

Državni zdravstveni urad v New Jersey je včeraj naznanil, da je dobil poljedelski urad v Washingtonu dokaze, da je mesarska trgovina Schwartz Brothers v Kearny, N. J., prodajala meso poginjenih konj in drugih živali. Vlnjeni dektivi je bil stopil v službo pri družbi in je nabral dokazov. Zoper tvrde je uvedena preiskava.

Denarje v staro domovino

pošiljamo:

za \$ 10.35	50 kron.
za 20.50	100 kron.
za 41.00	200 kron.
za 102.50	500 kron.
za 204.50	1000 kron.
za 1020.00	5000 kron.

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačuje c. kr. poštani hranilni urad v 11. do 12. dne. Denarje nam poslati je najpriljubnejše do \$50.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., N. E.,
Cleveland, Ohio.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
JANKO PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEDEK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in
Canada \$3.00
" pol leta 1.50
" leto za mesto New York 2.00
" pol leta za mesto New York 1.00
" Evropa za vse leto 4.50
" " pol leta 2.50
" " cetrt leta 1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz-
venem nedelji in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
natisnejo.
Dane naj se blagovisti pošiljati po —
Money Order.
Pri sprejembi kralja naročnikov
prosimo, da se nam tudi prejšnje
bivalne naznani, da hitreje najde-
mo naslovnika.

Dopisom in pošiljatkam naredite ta na-
slov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telephone 3687 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION OF
MEMBERSHIP LABEL
FOR FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Telephone 3687 Cortlandt.

Predsednik med farmerji

Predsednik Taft bo na svojem
političnem potovanju imel mnogo
dela, ako bo hotel ljudstvo pre-
pričati, da vlada v deželi prosperi-
teta, zadovoljnost in sreča. Zad-
nji teden je to dokazoval farmer-
jem v newyorški državi. Na pod-
lagi skrbno sestavljene statistike
je pripovedoval farmerjem, kolo-
ko je obdelanega sveta v deželi,
koliko je gozdov, koliko močvir-
ja in kako lahko se svet kultivi-
ra. Povedal je tudi, da se je pre-
bivalstvo dežele pomnožilo in da
je treba vedno več živil, ki jih
dajo samo farne.

Živila so se podražila v vseh
mestih in trgih. In vendar po-
čajo iz mnogih krajev, da se far-
merjem ne izplača spraviti pod
streho svojih pridelkov, in da ja-
bolka, hruške, slive in češnje
gnojijo na tleh. Mnogo zelenjave
je segnilo na njivah, in to celo v
letu, ko je vsled suše in povodnji
pomajkanje živil na tržiščih.
Farmerji bi bili veseli, ako bi
mogli prodati svoje pridelke ali
kako jih spraviti na trg.

Železnice, ki so vse v zasebnih
rokah, hočejo imeti od farmerja
dobička in tako zahtevajo visoko
prevoznino za prevoz pridelkov v
mesta in v trge. Prekupovalci
tudi hoče imeti dobička in konč-
no ga išče tudi prodajalec na
drobno. Konsument mora večših
plačati dolar za stvar, za katero
je dobil producent samo desetico.
Železnice, trusti in prekupovalci
delajo sporazumno na to, da ne
pride preveč pridelkov na trg,
ker le na ta način morejo vzdr-
ževati visoke cene. Dežela produ-
cira toliko, da ni nobenega po-
manjkanja.

Predsednik Taft je svetoval
farmerjem, naj razširijo svoje
farme in producirajo še več, da
ne bodo živila tako draga. Kaj
pomaga farmerju to, ker ne more
razpečati pridelkov.

Vsi ljudje so konsumenti, ali
največji konsumenti so delavci in
ti trpe največ vsled umetne dra-
gine živil. Farmerjem je dejal
Taft, naj pomnože dohodek z raz-
širjenjem farm, delavcem pa
Taft ne bo svetoval, naj si po-
množe dohodek z zahtevanjem
višjih plač. Reči jim tudi ne mo-
re, naj delajo več, da bodo več
zaslužili. Na svetovnem tržišču
je vse polno blaga, ki ga izdelujejo
delavci, torej bi tudi pomnožitev
dela ne imela koristi za delavca.

Vlada mora skrbeti, da se dra-
ginja odpravi, oziroma da se z za-
koni ustavi umetno podražanje
živil. To je vse, kar delavci kot
največji konsumenti zahtevajo.
Namesto, da je predsednik svetov-
val farmerjem, naj razširijo pro-
dukcijo, bi bil raje svetoval že-
leznicam, da znižajo prevoznino
za živila. Seveda kaj takega ne
bo storil, ker železnice so v rokah
mogotev, ki odločujejo pri vo-
litvah.

Dopisi.

Pittsburgh, Pa.

Centeni g. urednik:
Dovolite mi nekoliko prostora
v našem dnevniku Glas Naroda,
da opišem rojakom svojo nezgo-
do in svarilo rojakom, ki se ne
morejo odločiti za pristop k pod-
pornim društvom. Pred petimi
meseči sem ponesrečil. Ker nisem
bil zavarovan pri nobenem dru-
stvu, sem bil navezan na pomoč
od rojakov, katerim se tem po-
tom najiskrenejše zahvaljujem.
Srčno zahvalo izrekam tudi vsem
onim, ki so kupili srečke od mene
in mi s tem pomagali, da si bo-
dem mogel kupiti umetno nogo.
Izžrebana je bila srečka št. 29.
Kdor jo ima, naj mi naznani prej
ko mogoče na spodaj navedeni
naslov.

K sklepu pozdravljam vse ro-
jake in rojakinje.

Urih Jakovičič,
Pine St. & W. P. R. R.,
N. S., Pittsburgh, Pa.

Cleveland, Ohio.

Centeno uredništvo:

Jesen imamo pred durmi. Z
delom se ne morem pohvaliti, ker
delavske razmere niso take, ka-
kor bi želeli. V društvem oziru
smo dobro preskrbljeni, tako, da
je vsakomur dana prilika, da se
zavaruje za slučaj nesreče ali bo-
lezni.

Društvo Lunder-Adamič S. S. P. Z. se pripravlja za veliko igro,
katero uprizori dne 5. novembra,
in sicer Jurčičevega "Domna".
Krasnih prizorov nočem popisov-
vati, pač pa se priporočim na-

šemu dnevniku za prihodnjič.
Prepričan sem, da ne zamudi te
igre nikdo, ker je zares vredna,
da si jo zares naši rojaki ogleda-
dajo.

Igra "Miklova Zala" se je pre-
ložila, ker ni bilo mogoče naba-
viti vsega, kar je potrebno za
uprizoritev take igre. Toliko v
naznanje. Mislim pa, da bo de-
društvo Lunder-Adamič te sezono
vstrglo tukajšnjim obiskovalcem
slovenskih iger.

Pri zadnji mesečni seji je bilo
sklenjeno, da si nabavi do pri-
hodnje spomladi zastavo.

Na tem mestu tudi priporočam
rojakom, da pristopijo k društvu
Lunder-Adamič S. S. P. Z., ki da
je osem dolarjev tedenske pod-
pore in \$500 vsmrtuine. Pomislite
tudi, rojaki, da človek nikdar ne
ve, kdaj ga doleti nesreča.

Konec dopisa pozdravljam
vse rojake in rojakinje.

Josip Janežič.

East Palestine, O.

Dragi g. urednik:

Ker so dopisi iz naše naselbine
bolj redki, sem se namenil jaz
poročiti našim rojakom širom
Amerike, kakšne so tukaj delav-
ske razmere. Dela se tukaj vsaki
dan, in sicer delamo v premo-
nem rovu, zaslužek je pa bolj
srednji, ker je premo visok sa-
mo tri čevlje, cena je pa od tone
\$100 na škrin, tako, da je treba
nešteto krat mahiniti vsaki dan s
pikom in pripogniti se z lopato v
roki, da se zasluži za potrebni ži-
vež. Delo se tukaj dobi, samo
svojega prostora ne, ker večji del
vsi po dva skupaj delamo, tako,
da je težko se prijatelja dobiti,
da gre delati k nemu novineu.

V listu Proletarcu št. 207 sem
čital iz East Palestine, O., priob-
čen dopis, v katerem se neki sla-
parjev Janezek jezi in huduje
nad nami, pač sploh nad vsemi
Slovenci tukaj, ker gre socijali-
stični klub rakovo pot. Zraven se
je prav nevednega dela, kaj je
temu vzrok. Ej ti šlaparjev Ja-
nezek, dobil si nas nekaj Jurčkov
res, ali kmalu te je ta ali oni spo-
znal, za kak klub ti gre. Hotel
nas je izkoristiti, in ker se mu
nisimo dolgo dali, se jezi. To je
resnica. Potem se nekaj čenca o
svobodi, kot bi bil res kak svobo-
domislec, o čemur pa do zdaj še
pojma nima. Toliko v obvestilo.

Konec dopisa pozdravljam
vse rojake širom Amerike, Tebi
Glas Naroda pa želim obilo novih
naročnikov in predplačnikov.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

J. Petercel.

mrl nadvojvoda Oton, na kar ni
nihilne računal.
Sedaj zato ni bilo več razloga,
da se Franu Ferdinandu odrek-
pravo do prestolonasled-
ker je bil popolnoma zdrav. T
je samoobsebi padlo prestol-
sedstvo na njega, ki mu je
po zakonu pripadalo.

No, ogorčenje, ki ga je nab-
v svoji duši v oni-dobi svoje
leznji, ko so ga zapustili in mu
vzeli obljubo, da ne bo zahtev-
pravice do prestola, je zapusti-
sledji še do danes. Oni, ki vidijo,
da je vprašanje prestolonasled-
stva v monarhiji rešeno, niti ne
slutijo, kako borbo se vodi v
habsburški rodbini o tem: je li
more grofica Chotek postati vla-
darica? Vojska in borba radi te-
ga vprašanja je nadaljevala tudi
potem, ko je bil sprejet zakon, s
katerim se prestolonaslednikov
zakon ne smatra za ravnopraven.
Člani družine se vedno niso si-
gurni, da prestolonaslednikovi o-
troci ne postanejo nadvojvode in
kot taki zasedejo prestol. Člane
družine ni čisto nič umiril zakon,
ki je bil sprejet v obeh zbornicah
in eni mislijo, da še sedaj ni od-
stranjena nevarnost, da postane
grofica Chotek vladarica, a njeni
otroci da zasedejo prestol. Med
dvema sosednjima palačama: Bel-
vedere in Walsee na Dunaju se
vodi hudo borbo. — V prvi pala-
či je voditeljica borbe grofica
Chotek, v drugi cesarjeva hči
ljubljenka Marija Valerija. Pri-
staši Marije Valerije so odločili,
da ima kariera grofice Chotek
izvršiti z naslovom: vojvodinja
Hohenberg. Višje stopnje ona ne
more doseči. Ona ne sme imeti na
dvoru niti toliko pravice, kolikor
najmlajša nadvojvodinja. Grofica
Chotek se bori najodločneje za
enakopravnost, a njena borba se
dosedaj ni posrečila.

Ferdinandi habsburške rodbine
so bili vedno resni. Morda pojde
tudi Fran Ferdinand po tej poti.
Morda poskusi s svojimi Slovan-
om prijaznimi osnovami. No, ne
sme se pozabiti, da je tudi najra-
dikalnejši prestolonaslednik po-
stal miren, čim je dosegel prestol.
Morda napravi tudi Fran Ferdi-
nand tako. Skrb vzbuja le to, da
so dostikrat žene krivde, da so vla-
darji napravili pogreške, ki so bi-
le zelo neugodne za državo.

Tomašičeva naredba o
cirilici,
—
Hrvatske uradne "Narodne
Novine" so priobčile najnovejšo
naredbo bana Tomašiča o upora-
bi cirilice v javnih uradih kakor
nekako spopolnjen zakonov iz l.
1887, ki določa, da smejo stranke
pri vseh deželnih oblastvih v Hr-
vatski in Slavoniji uporabljati ci-
rilico kakor latinico. Glede ura-
dovanja občinskih uradov pa do-
loča zakon iz leta 1870, da ima
občinski odbor glede svojega av-
tonomnega delokroga pravico do-
ločati, kaka pisava naj se upo-
rablja, le napisi na občinskih in
šolskih poslopih — izvzete so
srbske konfesionalne šole — ter
na kazipolnih morajo biti pisani v
latinici na prvem mestu, na dru-
ga pa tudi v cirilici. Tam pa,
kjer žive Srbi v večjem številu,
morejo prve instance izdajati na-
redbe in rešitve strankam v ci-
rilici na njihove cirilsko pisane
vloge. Z ozirom na to določa no-
va banova naredba, da se mora
vršiti vse notranje poslovanje de-
želnih oblastev izključno v lati-
nici in da samo prve instance re-
šujejo v cirilici cirilsko pisane
vloge, in to v onih okrajih, kjer
tvorijo Srbi nadpolovično večino
prebivalstva. Naredba določa da-
vaj, da morajo občinski uradi v
avtonomnem delokrogu reševati
z latinico pisane vloge tudi v la-
tinici, v prenešem delokrogu
pa se mora tudi v notranjem po-
slovanju uporabljati le latinica.

Ta banova naredba vsebuje po
našem mnenju udarec po zakon-
sko priznani uporabi cirilice. Ako
namreč pravi zakon, da morajo
prve instance prve naroke in re-
šitve cirilsko pisanih vlog reše-
vati v cirilici povsod tam, kjer
bivajo Srbi v večjem (povečem)
številu, pomenja določba, da to
velja za okraje (kotare), kjer
tvorijo Srbi nadpolovično število
prebivalstva, naravnost krivo
tolmačenje zakona. Potemtakem
se tudi prav nič ne čudimo, da
zagrebški "Srbobran" ogorčeno
obsoja to "naredbo", ki tvori iz-
premembo zakona v škodo srbske-
mu narodu, ter pozivlja srbski
narod na najstrajnejše nadalje-
vanje boja proti Tomašičevemu
režimu.

Razporoka.

Spisal Pavel Bourget.

(Nadaljevanje.)

"To sem že skoraj pozabil",
govori Lucien; "toda vi, go-
dična znate tudi latinsko?"
"Vsaj sem napravila baccalau-
reat", mu odgovori Berthe.
"Vsaj res, čemu to vprašam,
vsaj bi brez tega diploma ne mo-
gli študirati medicine. Toda na
Francoskem se nismo vajeni učni-
nih žensk."

"Toda to se bo korenito spre-
menilo, in to bo dobro. Vednost
človeka osvobodi, in ženska se
bolj potrebuje osvobodjenja, nego
moški."

"To je tudi moja misel", reče
Lucien, "in jaz upam, da bomo
šli stalno po tem potu naprej. To-
da čudil bi se pa, ako bi študen-
ke medicine ne ostale le izjema."

"Kaj ne, zaradi seiciranja mrli-
čev in zaradi bolnic?"

"Da, uprav radi tega!"

"Vi niste še nikoli imeli posla
z mrličmi", mu odgovori Berthe,
"sicer bi vedeli, da je pri tem
treba le malo premagovanja, in
še to je bolj fizično. Človek v mr-
liču kmalu ne vidi drugega, ka-
kor naloge iz anatomije, katero
mu je izvršiti. Nikdo ne misli na
to, da je bil to človek. Bolj mu-
čno je seveda, če imaš pred seboj
truplo, katero si poznal, ko je
človek še živ. Za takega si se za-
animal, si užival njegovo zaupa-
nje in štirindvajset ur potem ga
najdeš na mizi trdega, ledenega,
tukaj možgani, tam srce, ondi je-
tra. To edino je bilo in je še za-
me mučno; v bolnici res vidimo
žalostne prizore, toda koliko se
lahko dobrega stori, če se le lepo
spregovoriš, če se le prijazno o-
zreš na koga!"

Te podrobnosti o vtisih svoje
stroke je Berthe pripovedovala
čisto vsakdanje. Ne v besedi, ne
v pogledu ni bilo opaziti one na-
dustosti, ki se tako rada kaže pri
naših emancipirankah. Mirno je
pripovedovala stvari, kakor so,
ne menec se za to, da vpliva pri-
povedovanje o takih zopernih
stvarih na poslušalec, kakor bi
ga z vodo polil.

Lucien, vedno bolj radoveden,
zopet vpraša Berthe:

"Pri teh poskusih in v bolnici
pa ni samo bolnikov in mrličev,
tam so tudi tovariši. Sicer jaz ne
poznam mnogo medicincev, ven-
dar se mi zdi, da njih nastopanje
ni ravno vabljivo za mladega de-
kleta."

"O tem se pa zelo motite", ga
zavrne, "seveda jaz govorim le v
svojem imenu; sicer sem že imela
priliko videti mlade zdravnike, ki
so bili surovi v svojem govorje-
nju, pa jih ni veliko in še take
drugi hitro užejejo. Ako nam na-
ročno v bolnici, da izprašujejo
bolnike, čujemo res včasih za svo-
jim hrbtno kak smeh, ki bi ga
raje ne slišale. S tem nas draži-
jo; radi bi nas spravili v zadrego
in se nam posmehovali. Toda tre-
ba je le nekaj resnobe in take o-
tročarije kmalu izginejo. Take pa,
ki bi imeli gotove misli, vsake
me razumete, se hitro postavi pod
kap. Reči smem, da jaz prav lah-
ko shajam s tovariši, toda če hoče
biti kak dijak preveč prijazen z
menoj, povem mu, da ga več ne
poznam, ako ne govori z menoj,
kakor se govori z možem..."

Tu se je Berthe ločila od Lucie-
na uprav pred vrati one kavarne
v rue Racine, kjer ju je pozneje
enkrat našel Albert Darras v naj-
večjem prijateljstvu. Lucien je
gledal za njo, ko je vstopila v dol-
go, že zelo zasedeno sobano. Tudi
tukaj, kakor v knjižnici, je imela
svoj stalen sedež. Lesene mize ni-
so bile pogrnjene, žlice, noži in
posode, vse je bilo tako vsakda-
nje in se je popolno vjemalo z na-
pisom nad hišo: Kosilo za 1 fr. 10
c. Nemilo je zadel Luciena pogled
na to siročino, to pa, kar je Ber-
the nazadnje spreg



Objavljeno dne 24. januara 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: IVAN A. GERM, Box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMOŽIČ, Eveleth, Minn., Box 441.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 434.
Fondotni tajnik: MIHAEL MEVINEČ, Omaha Neb., 1234 So. 15th St.
Blaženi: IVAN GOUDER, Ely, Minn., Box 106.
Kazni: FRANK MEDOŠ, So. Chicago, Ill., 948 Ewing Ave.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEG, Joliet, Ill., 900 No. Chicago St.

NADZORNIKI:

ALOIS KOSTELIČ, Súdla, Colo., Box 552.
MIHAEL KLOBUCHAR, Calumet, Mich., 115 — 7th St.
PETER S. EBAR, Kansas City, Kan., 422 No. 4th St.

POROTNI ODBOR:

IVAN KERZIŠNIK, Burdine, Pa., Box 153.
FRANK GOUDER, Chisholm, Minn., Box 715.
MARTIN KOČEVAR, Pueblo, Colo., 1219 Eiler Ave.

Jednotno glasilo je "GLAS NARODA", New York City, New York.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse denarne pošiljke pa na glavnega blagajnika.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

S puško po nosu jo je dobil Jože Vidmar. Prišel je na velike maše dan, dne 15. avgusta z več drugimi možmi se pozno zvečer v Kapševu gostilno. Vsi so bili že nekoliko vinjeni in zelo glasni. To pa ni bilo prav dvema, dozdaj neznanim fantoma, ki sta sedela pred krmo. Eden, ki je imel puško v rokah, je takoj rekel, da bo sta pijanec zapodila domov, če drugače ne pa s strelom. Na to so stali Vidmarjevi tovarishi oba fanta na odgovor, kaj da hočeta in če bi bila rada tepena. To je bilo enemu fantu odveč ter je udaril s puškinim kopitom Vidmarja po nosu, da mu je ubil nosno kost in so ga morali prepeljati v bolnišnico.

Tujski promet v Ljubljani. Meseca avgusta je prišlo v Ljubljano 7691 tujcev — 811 več kakor prejšnji mesec in 218 manj kakor lani meseca avgusta. Nastanilo pa se jih je v hotelu Union 1421, Slon 1308, Lloyd 839, Cesar avstrijski 464, Ilirija 418, Južni kolodvor 338, Struželj 293, Malič 249, Ti voli 238, Tratinj 199, Bavarski dvor 141 in v ostalih gostilnah in prenočiščih 1783 tujcev. — Bilo pa jih je s Kranjskega 1756, z Dunaja 1213, iz slovenskih dežel 1601, iz češke kronovine 567, iz drugih avstrijskih dežel 1518, iz Ogrske 163, s Hrvaškega in Slavonije 360, iz Bosne in Hercegovine 66, iz Nemčije 116, iz Italije 118, iz Rusije 8, iz Anglije 7, iz Francije 9, iz balkanskih držav 60, iz Rumunije 7, iz drugih evropskih dežel 50, iz Severne Amerike 59, iz ostale Amerike 9 in iz Azije, Afrike in Avstralije 4 tujci.

Skoki požarnik Pivke v Postojnsko jamo. Ze leta so se za nam trudili priti skozi požarnik Pivke v Postojnsko jamo. Zrtve takega poskusa je postal pred leti tudi postojanski mešan Baraga in to vsled tega, ker je bilo močnejše po strugi, ki je polna nevarnih skal, priti le na ta način v jamo, če je dotični plaval pod vodo. — 2. septembra je poskusil to nevarno ekspedicio g. Božidar Dekleva iz Postojne. Najprej se je pripeljal na nizkem plavu v prvo votlino, tam pa mu je s stropa visseče skalovje zaprlo pot in pustilo odprto nad vodo le kaka dva prsta široko spranjo. Skozi to spranjo je zagledal g. Dekleva luč acetilenke, ki jo je vtiltel sluga Mejak v "Velikem domu". Hitro se je odločil g. Dekleva in skočil v 20 m globoki požarnik ter dospel kakih 4½ m pod vodo plavajoč v "Veliki dom". Voda je bila mrzla kot led in zelo nevarno je bilo, da dobi srčni krč, kar bi bilo za g. Dekleva brez dvoma usodno. Umevno je, da vzbujata ta čin g. Dekleva, ki je prišel prvi po Pivki v jamo, splošno pozornost.

Drzna tatvina. Dne 20. avgusta t. l. je bilo popoldne vzetih Ivanu Sitarju, županu na Toplicah na Dolenskem iz zaklenjene blagajne v bankoveh 800 K. Storičec je moral porabiti opoldanski čas, ko so bili ljudje pri kosilu, gostilničarsko osebo pa je streglo topliskim gostom, da se je spizljal neopažen v sobo, kjer je siloma ali pa s ključem odprl leseno zaklenjeno blagajno in iz nje listnice, v kateri je bila večja vsota papirnatega denarja, izmaknil. Vzel je iz listnice le dva bankovca po 100 K in 12 bankovcev po 50 K, morda tudi kak bankovec po 20 kron, iz predala za vsakdanji sku-

piček pa ni ničesar vzel, ker bi se bilo utegnulo to preje zaznati. — Tatvine sumljiv je komaj 15leten Fr. Mikec iz Meniške vasi, ki je služil pri Ivanu Sitarju za hlapca. Le-ta je namreč že par dni prej prišel dvakrat zbirat v trgovino Načeta Sitarja ključce, ki jih je pa obakrat prinesel nazaj, trdč, da niso prave velikosti. Ko so ga orožniki radi te tatvine ostro prijel, jo je priznal in se kazat v senu, kamor je bil baže skril denar. No, denarja niso našli tam, deček pa se je spustil v tajbo, na kar so ga aretirali in oddali sodišču v Novem mestu.

ŠTAJERSKO.

Požar. Dne 2. septembra zvečer je začelo iz neznanega vzroka goriti gospodarsko poslopje posestnika Lencigerja na Topolem, in ker ni v bližini vode, se je požar hitro širil in preskočil tudi na gospodarsko poslopje Ogriška. — "Feuerwehr" iz Slatine je sicer dospeel polnoštevilno, a gasil tako da je bilo čuti glasno godrnjanje in klicanje, da bi bilo boljše, če bi "Feuerwehr" ostal doma in megle pumpal. Škode je 6 do 7000 kron. Zavarovalnina je neznan.

KOROŠKO.

Radi nenaravnosti so aretirali 2. septembra pri Mariji na Zilji plehtarja Alojzija Rusa in ga oddali v zapore deželnega sodišča v Celovcu. Pregrešil se je nad nekim devetletnim otrokom.

Sumljiva bolezen. Pod tem naslovom prinaša celovški "Kärntner Tagblatt" jako rezervirano vest, da je obolel v Celovcu na cesti proti Velikovec prodajalec in prevoznik premoaga Ivan Korentner za neko sumljivo infekcijsko boleznijo. Korentnerja so oddali v infekcijski oddelk bolnice.

Ponesrečeni podžig. V Feldkirchnu je dobil 10letni posestnik sin Franc Tschenkli na skednju škatljico od vžigalke. Škatljica je ležala na nekem tramu med senom. Napolnjena je bila s smodnikom, na njej pa je bila ugasnjena kresnilna goba. Goba je pregorela namreč samo do škatljice, jo nekoliko ožgala in ugasnila. Jasno je, da je hotela tu zanetiti žločinska roka požar. Skedenj je napolnjen s senom. V senu pa so ležali stiri otroci posestnika, ki bi bili brez dvoma pogoreli, če bi bil vizgal zmoodnik. Storičica se ni so našli.

Tramvajske nesreče v Celovcu. V Celovcu se ponavlja kot običajno, kjer se uvede električna cestna železnica večje in manjše nesreče. 4. septembra je zadel v Schillerparku tramvaj v voz nekega izvoščka. V vozu sta sedela dva gospoda, ki sta se v zadnjem trenutku rešila. Suneč je bil tako silen, da se je voz, ki je bil še nov popolnoma polomil. Konj in kočija sta dobila manjše poškodbe. Na Radeckijevi cesti pa je zadel tramvaj v voz puntigamske pivovarne. S pivom obložen voz se je umaknil nekemu izvoščku med tem pa je pridrval tramvaj. Voznika je vrglo par metrov daleč v cestni graben, voz pa je znatno poškodovan. O nesrečah posameznih pasantov pa dohajajo redno skoro vsak dan nova poročila.

Požari. Dne 3. t. m. so zažgali otroci skedenj posestnika Ogerčnik v Karnbergu pri Sv. Petru. Ogenj se je razširil tudi na hišo in gospodarsko poslopje. Pogorelo je vse. — Dne 3. septembra ob 10. uri zvečer pa se je vnelo posestvo

Singerjevo v Treblich. Domači so že vsi spali in le z največjo težavo so jih rešili iz goreče hiše. Singerjevo posestvo je zavarovano za 4000 K, škoda pa znatno gotovo še enkrat toliko. Vzrok ognja ni znan. — Dne 29. avgusta je izbruhnil pri posestniku Jožefu Alšacherju na Jezeru. Pogorelo je celo posestvo. Škoda znaša nad 10.000 K, zavarovan pa je le za 4000 K. Ogenj je potaknila domača dekla Franciška Brunner iz Mlinega na Gorjem Koroskem. Ko je začelo goriti je Brunnerjeva pobegnila k svojim staršem.

PRIMORSKO.

Napad s samokresom. 2. sept. so aretirali v Trstu 27letnega dninarja Ivana Ravtnika. Napadeč je s samokresom na cesti kovača J. Godina in ga težko ranil. Ravtnik napad pripozna, hoče pa ga ublažiti s tem, da ga je Godina dražil, kar pa je neverjetno.

Goreči parnik. — Parnik lesne tvrdke Feltrinelli, ki je bil obložen z lesom, se je vnel med vožnjo na visočini Maria di Leca. Parnik je sicer pogasil ogenj z lastnimi sredstvi, vendar je precej poškodovan in za daljino vožnjo neraben. Kako je nastal ogenj, še niso izvedeli.

Nenavadna smrt v pisarni. Dne 4. septembra dopoldne se je nenadoma onesvestil v pisarni med delom prokurist tvrdke Grioni v Trstu, 31letni Franc Dejak. Omahnil je s stola, padel na tla in bil v minutah mrtev. Došli zdravnik je konstatiral le še smrt. Dejaka je zadel brzokone srčna kap.

Napad na bega. Iz Sarajeva poročajo, da je napadel na Visokem nek kmet na veselici, ki so jo priredili domačini povodom žetve, nekega bega. Predno pa je mogel izvršiti napadalec svoj zločin, je pritekel očetu na pomoč njegov sin, ki je usmrtil napadalec s koso.

Izmišljen napad. Brezposelna dekla Dora Debeljak se je zglašila na policiji v Trstu. Napravila je ovadbo, da sta jo napadla v minoli noči dva neznanca in izsilila od nje pod pretjo smrti 40 K. Ta ovadba je brzokone izmišljena in si je navihana dekla hotela pomagati s tem le iz zadrege radi denarja.

Usodna tatvina. Ko se je vrnila iz kratkega sprehoda v svoje stanovanje v Trstu Marija Karis, je našla vlomljena vrata. Pri preiskavi so dognali, da so tatovi odnesli iz stanovanja eno zlato veržico, vredno 60 K. srebrno uro, vredno 20 K. in 60 K. gotovine. — Žena se je tatvine tako prestrašila da je dobila močan živčni pretres. Odpeljali so jo v bolnišnico, kjer bo sicer okrevala, vendar pa ji bodo ostale trajne posledice te bolezni.

GLAVNO ZBOROVANJE

avstrijsko slovenskega bolniškega podpornega društva v FRONTENAC, KANS.

ki se je vršilo istotam od dne 28. avgusta 1911 do dne 1. septembra 1911 (Konec).

Osmo sejo.

Podpredsednik Martin Oberžan otvoril sejo točno ob eni uri popoldne. Nato se prečitajo imena glavnih uradnikov in delegatov krajevnih društev, katerih pa ni bilo navzočih, vendar so se v par minutah vsi udeležili popoldanske seje.

Predica se zapisnik sedme seje 17. glavnega zborovanja, se da na glasovanje in se enoglasno odobri.

Člen XIV.

Točka 1. ostane in se glasi: Konvencija se vrši vsake tri leta in sicer se prvine s četrtim ponedeljkom meseca avgusta. Točka 2. ostane.

Točka 3. ostane ter se glasi: Vsako društvo, katero šteje nad 150 članov ima pravico poslati štiri delegate in ako ne pošlje štirih delegatov, ima pravico delegat na vsakih 50 članov po en gl. Ako društvo pošlje štiri delegate, tedaj mora plačati njim vse stroške. Predsednik porotnega odbora Jožef Svata predlaga, da se doda nova točka in ta naj se glasi:

Točka 7. Ako zahteva tri četrtine članov izredno konvencijo, jo mora glavni predsednik v roku 60 dni poklicati. Predlog je bil podpiran, dan na glasovanje in enoglasno sprejet.

Člen XV.

Točke 1., 2., 3., 4., 5., 6. in 7. ostanejo pri starem.

Člen XVI.

Točki 1. in 2. ostane pri starem.

Glavni predsednik.

Točka 1. ostane, točka 2. ostane in se črta "Gospodarskih odbornikov" in doda "nadzorni odbor".

Podpredsednik.

Ostane pri starem. Delegat August Lesnik predlaga, da se izvolijo trije delegati v odbor in dobiči

il odredijo dolžnosti glavnega tajnika in blagajnika. Predlog je bil podpiran, dan na glasovanje in enoglasno sprejet.

Predlog delegata Josipa Mikarja, da glavni predsednik imenuje dva člana v ta odbor, tretjega pa podpredsednik, se sprejme. Imenovanosti so bili: Jožef, Tomgrac Jurje, F. Berlogar in Blasius Mary.

Zapisnikar.

Ostane.

Nadzorni odbor.

Točke 1., 2., 3., 4., 5. in 6. ostanejo.

Porotni odbor.

ostane in se dododa "na splošno glasovanje".

Člen XVII.

Točke 1., 2., 3., 4., 5. in 6. ostanejo.

Podpredsednik.

Ostane.

Tajnik krajevnih društev.

Predlog podpiran da se točka 1. črta.

Računovodja.

Ima pravico pobirati mesečne prispevke, katere beleži v to določeno knjigo in mora poročati vsaki mesec glavnemu tajniku o dohodkih.

Zapisnikar.

Ostane pri starem.

Blagajnik.

Predlog delegata Antona Kocmana, da naj oni trije v odboru naredijo pravila za tajnika in blagajnika krajevnih društev, ki imajo zadevo v rokah zaradi glavnega tajnika in blagajnika, se podpira in enoglasno sprejme.

Računski pregledniki.

Ostane pri starem.

Bolniški odbor.

Točka 1. in 2. ostane, nadodene se točka 3. Vsaki bolniški okrovalce je dolžan obiskati bolnika dvakrat na teden.

Voditelj.

Ostane pri starem.

Stráža.

Ostane pri starem.

Člen XVIII.

Točke 1., 2., 3., 4., 5. in 6. ostanejo pri starem.

Točka 7. se črta.

Točka 8. ostane.

Predlog brata Starčiča, kateri se glasi, da naj pride nova točka: društveni tajnik ne sme pobirati od suspendiranih članov mesečnih doneskov za čas suspendacije" je bil podpiran in enoglasno sprejet.

Predlog delegata Jakoba Mikarja, da se točka 9. spremeni in naj se glasi: Društvo mora poslati vsaj enega člana od bolniške podpore glavnemu blagajniku.

Točke 10., 11. in 12. ostanejo.

Točka 13. ostane in naj se glasi: "more", "na" in "bi" se črta in ako tega ne stori se ga suspendira od bolniške podpore.

Točka 14., 15. in 16. ostanejo.

Točka 18. Predlog da ostane po starem in proti predlog, da se glasi: da glavni urad plača vse stroške, se dasta na glasovanje, ker je proti predlog z večino glasov sprejet.

Predsednik porotnega odbora Jožef Svata stavi predlog: krajevna društva plačajo vse stroške izvenših tiskovin in postnine. Podpiran in enoglasno sprejet.

Podpredsednik Martin Oberžan zaključil sejo ob petih in pol popoldne.

Deveta seja.

Glavni predsednik John Bedene otvoril sejo ob devetih dopoldne.

Nato se prečitajo imena glavnih uradnikov in delegatov krajevnih društev, katerih so vsi navzoči.

Predica se zapisnik osme seje 17. glavnega zborovanja, se da na glasovanje in se bil enoglasno sprejet.

Predsednik porotnega odbora Jožef Svata predlaga, naj odbor isporoč, kakšne so dolžnosti glavnega tajnika in blagajnika

Dolžnosti glavnega tajnika.

1. Mora voditi knjige glavne uprave, upisati mora natančno poročila krajevnih društev in vsake tri mesece istim poročati dohodke izdatke in stanje blagajne.

2. Vodi mora imenik vseh krajevnih društev, namreč njih članov po certifikatih ali številkah oporok. V slučaju, da kateri izmed članov predurajo oporoko, obdrži oporoka staro številko.

3. Daje mora vsikati tudi vsakemu članu in letu, njih pristop v društvo, odstop, suspendiranje, črtanje, prestop od enega k drugemu društvu, dan in leto njih smrti ter tisto, katere je bila izplačana za smrtino.

4. Odgovarjati mora na vse dopise krajevnim društvom in dopisiljati vse potrebne listine. Mora tudi pravočasno izvesti izredno razpisati in na krajevna društva razpisati.

5. Imeti mora vse listine namenjene za izplačila smrtine ali druge podpore, po predsedniku tajniku in blagajniku določene društva, po oddaji svote zaznamovane določeno v oporoki, ali predem druge podpore redno poročane in s društvenim pečatom potrjene.

6. On razglasuje v glasilo novo ustanovljena društva, imenik uradnikov krajevnih društev, vsakega člana in važne sklepe glavnega odbora.

Člen XIX.

Točka 1. ostane po starem.

Člen XX.

Točka 1. in 2. ostane pri starem.

Člen XXI.

Točke 1., 2., 3., 4., 5. in 6. ostanejo po starem.

Člen XXII.

Točka 1. ostane, točka 2. ostane in se spremeni: vsaki mesec, točka 3. ostane.

Člen XXIII.

Ostane.

ni morajo biti glavni predsednik tajnik in blagajnik. On tudi hrani bančno knjžico.

6. Položiti mora \$10.000,00 poročila.

Dolžnosti krajevnih tajnikov.

1. Ta sprejema vse prispevke in druge pristojbine, katere vključi v to določeno knjigo. Izati mora, da se pravilno izplačujejo bolniške podpore in smrtine.

2. Oddati mora ves nabrani, čez bolniško podporo preostali denar blagajniku.

3. Glavnemu tajniku mora poslati natančno mesečno poročilo o dohodkih društva, koliko in kakaj se je plačalo.

4. Mora naznaniti glavnemu tajniku vse prestopile, suspendirane, odstopile, črtane in umrle člane in članice.

5. Mora paziti da so vse listine pravilno izpolnjene, predno jih oddajo glavnemu tajniku, ter jih mora poslati najkasneje da dne petega prihodnjega meseca.

Točka 4. ostane v stavku s popravkom: zadnjega, mesto prihodnjega.

Nova točka: Mora naznaniti pred zaključkom seje vse dohodke članov in članice, kolji so vplačani na isti seji.

Točka 5. in 6. ostane.

Nova točka: Ne sme izplačati bolniške podpore brez po predsedniku in blagajniku podpisane nakaznice.

Položiti mora \$200,00 poročila.

Delegat Berni predlaga, da se poročila glavnega tajnika zniža na \$2.000,00. Predlog je bil podpiran in enoglasno sprejet.

Delegat Berni predlaga, da mora glavni tajnik vsake tri mesece sporočati račun na krajevna društva. Enoglasno sprejeta.

Svata predlaga da se da odboru v roke v razprav pristopni in potne liste da jih uredijo in poročajo konvenciji. Predlog sprejet.

Delegat A. Kocman predlaga, da morajo dotičniki, ki postavijo poročila za glavne uradnike posredovati še enkrat toliko vrednosti, kolikor e poročilo visoko. Predlog sprejet.

Člen XIX.

Plača glavnih uradnikov.

Točka 1. ostane po starem.

Delegat Julius Bogner predlaga, da se plača glavnemu tajniku 25 centov na leto od vsakega 7 na in članice. Predlog predan na glasovanje in z večino glasov sprejet.

Predlog delegata Martina Kocmana, podpiran, da se plača glavnemu zapisnikarju \$100,00 na leto in predlog da se plača \$100 za vsak glavno društvo in v zvezi stroške dana na glasovanje. Proti predlog sprejet.

Predlog da se plača glavnemu blagajniku \$50,00 na leto, podpiran.

Potni listi.

1. Potni listi se izdajajo v iznozemstvo za Združene države in Canada. Izdajajo se samo za tri ali šest mesecev, kakor ga kedo zahteva. Potni listi za Združene države ali Canada se morajo pred potekom treh ali šestih mesecev obnoviti. Ako dotični tega ne izvrši, se ga suspendira od vsake podpore dočasi bolniške ali smrtine.

2. Potni listi za iznozemstvo se veljavni samo šest mesecev. Če se dotični v šestih mesecih ne vrne in zgasi pri društvu se ga črta.

3. Kdor se preseli brez potnega lista v drug kraj, mora vsaj v štirih tednih svoj odhod sporočiti krajevnomu društvu naznaniti; tudi ga mora tajnik prejšnjega krajevnega društva izrečno na to opominiti in sicer pisмено. Kdor se 14 dni po tajnikovemu opomniti ne zgasi se ga črta.

4. Član, ki so odstopali s potnim listom morajo takoj naznaniti svojemu društvu naslov in kraj, kje so se nastanili.

5. Za potni list se plača assessment naprej za tisto dobo, za katero je veljaven.

Prestopni listi.

Prestopni listi se izdajajo le za take kraje, kjer se nahaja društvo spadajoče K. A. S. D. P. D.

Člani ki so vzeli prestopni list za k drugemu društvu, se morajo pri dotičnem društvu v roku 30 dni prijaviti.

Člani, ki vzejo prestopne liste k drugemu društvu morajo pri prejšnjem društvu vse prispevke poravnati.

Predlog delegata Cukljata, da se plača nadzornikom \$10,00 na leto vsakemu e bil z večino glasov sprejet.

Gospodarski odbor.

